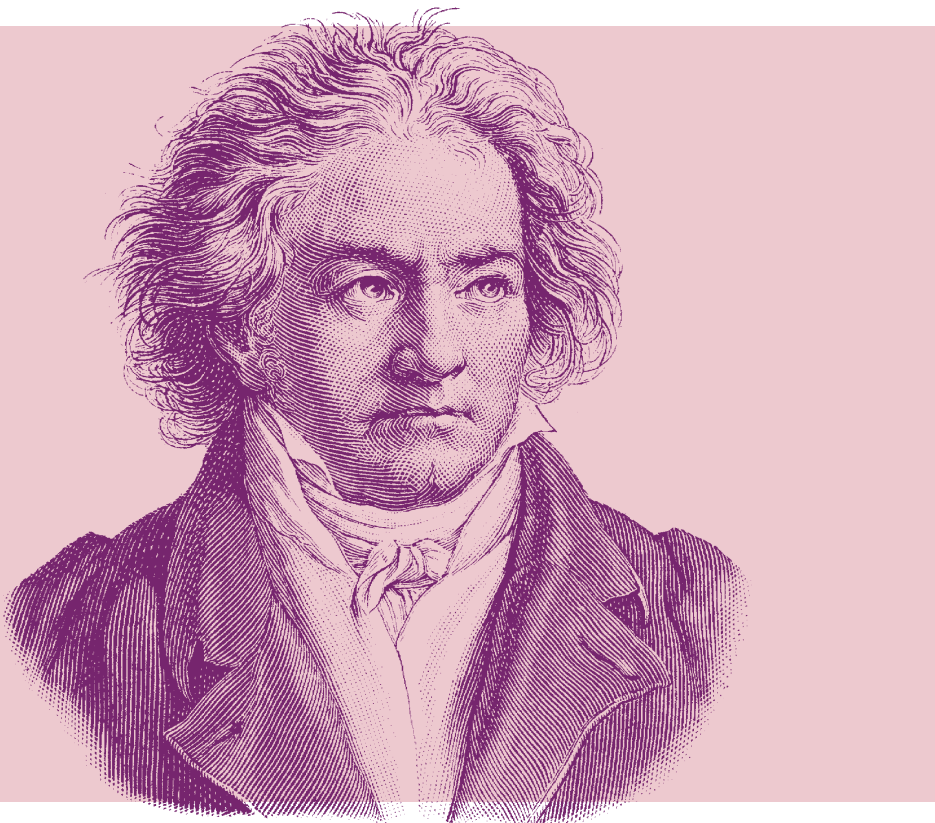

Beethovens Eroica

Malmö SymfoniOrkester
Mario Venzago, dirigent
Håkan Rudner, konsertmästare

TOR / 11 APRIL / 19.00

LÖR / 13 APRIL / 13.00

2023—24

SÄSONG

HILDING ROSENBERG

SYMFONI NR 3, DE FYRA TIDSÅLDRARNA

Hilding Rosenbergs tredje symfoni *De fyra tidsåldrarna* skrevs 1939 då han utvecklat och hittat sitt eget tonspråk. Efter att ha lärt känna Paul Hindemith och Arnold Schönberg under studietiden i Berlin på 1920-talet rörde han sig mer och mer från de romantiska idealen som rådde och närmade sig det atonala och experimentella. I *De fyra tidsåldrarna* skildrar Rosenberg de fyra tidsåldrarna i livet, från barndom till ålderdom. Vid premiären fanns det även textpassager som reciterades under framförandet men vid en omarbetning 1943 tog Rosenberg bort dem.

När Hilding Rosenberg skrev sin tredje symfoni hade världen åter drabbats av ett stort krig och det kan höras i musiken, som har en mörkare ton och en lätt våldsam underström i sig. Den långsamma satsens användning av träblås bygger upp mot ett kraftfullt expressivt klimax, som tas vidare i Allegrosatsen. Ständig rörelse och rytmisk energi skapar i den en känsla av förändring och utveckling. Den avslutande satsen är färgrik och kraftfull och låter tolvtonstänket vila för mer lyriska partier. Det är en symfoni som fastnar, och *De fyra tidsåldrarna* är ansedd vara Rosenbergs mest kända verk.

LUDWIG VAN BEETHOVEN

SYMFONI NR 3, EROICA

Albert Einstein sade om Beethoven att ”Före honom skrevs musik för nuet, med Beethoven började musik skrivas för evigheten”. I den tredje symfonin har evigheten samlats i fyra satser gjorda för att upplevas i nuet.

När symfonin skrevs i början av 1800-talet var Beethoven en ung man, smittad av revolutionens vackraste idéer. Frihet, jämlikhet och broderskap var de ledord han såg framför sig, och den som förkroppsligade dessa ideal var Napoleon Bonaparte. Att som ung kompositör, ekonomiskt uppbackad av aristokratin i det österrikiska imperiet, vara så vågad att skriva en hyllning till den franske fältherren kan inte ses som något annat än rent mod.

När denne fältherre utnämnde sig själv till kejsare tappade han dock Beethovens beundran, som med en kraft så stark att gåsfjäderpennan bröts och gjorde hål i pappret, strök Bonapartes namn ur partituret. ”När han nu är ensam ... kommer han endast lyda under sina ambitioner, resa sig högre än alla andra och bli en tyrann” var Beethovens omdöme, och när symfonin publicerades 1808 fick den titeln; ”*Eroicasymfonin* – komponerad för att hylla minnet av en stor man”. Beethoven menade att mannen som åsyftades var en ickeexisterande idealhjalte och det var hjältemodets anda som var det intressanta.

Denna symfoni, som fick sin offentliga urpremiär 1805, var ny på fler sätt än att den var nyskriven. Med den kan man säga att den romantiska eran påbörjades och den wienklassiska började närma sig sitt slut. Den var dubbelt så lång som symfonier brukade vara och rörde sig mer i känslostormar än tillbakalutad skönhet.

MARIO VENZAGO

DIRIGENT

Schumannspecialisten Mario Venzago har varit en troget återkommande dirigent genom åren i samarbetet med Malmö SymfoniOrkester. Han är chefsdirigent i Berner Symphonieorkester och Artist in Association i Tapiola Sinfonietta. Hans många engagemang inkluderar flera stora nordiska orkestrar som Göteborgs Symfoniker samt finska och danska radions respektive symfoniorkester men också ledande europeiska orkestrar som Berliner Philharmoniker, Gewandhaus Orchester Leipzig, London Philharmonic Orchestra, Orchestre Philharmonique de Radio France och Filarmonica della Scala. I USA har Venzago dirigerat orkestrar som Philadelphia och Boston Symphony Orchestra. Många av Mario Venzagos CD-inspelningar har vunnit prestigefyllda priser.

MALMÖ SYMFONIORKESTER (MSO) är en av Sveriges ledande symfoniorkestrar med hög internationell nivå och en bred klassisk orkesterrepertoar. I samarbeten med tidigare chefsdirigenter som Vasilij Sinajski, Marc Soustrot och Robert Trevino har repertoaren breddats mot ryska och franska verk, och med Trevino växte idén med festivaltonsättare fram. MSO har en stark förankring i nutida repertoar med beställningsverk av vår tids ledande tonsättare.

År 2019 utsågs Sveriges internationelle stjärntrumpetare Håkan Hardenberger till MSOs hedersartist. MSO arbetar med crossover-projekt i samarbete med artister som Avishai Cohen och Jill Johnson. Lokala och regionala samarbeten sker genom Nallekonserter, jul- och familjekonserter, El sistema-inspirerade Sida vid Sida-konserter, konserter med datorspelsmusik och konsertprojekt med Musikhögskolan i Malmö.

HILDING ROSENBERG (1892–1985)

Symfoni nr 3, De fyra tidsåldrarna (1939), 35 min.

Obs! Verket spelas enbart på torsdagens konsert, ej lördag

- 1. Moderato**
- 2. Andante sostenuto**
- 3. Allegro con fuoco, molto marcato**
- 4. Andante semplice**

– paus ca 25 min. – Obs! Ingen paus på lördagens konsert

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)

Symfoni nr 3 i Ess-dur, Eroica, op. 55 (1803), 50 min.

- 1. Allegro con brio**
- 2. Marcia funebre. Adagio assai**
- 3. Scherzo. Allegro vivace**
- 4. Finale. Allegro molto**

Konsertlängd ca 2 tim. inkl. paus (torsdag)

Konsertlängd ca 1 tim. utan paus (lördag)